
Vrhbosnensia - Časopis Fakulteta!

Poštovani čitatelji!

Ovaj broj *Vrhbosnensiae* čini me posebno sretnim i radosnim. A razlog je sasvim jednostavan. Ovo je prvi put da se *Vrhbosnensia* tiska kao časopis Katoličkog bogoslovnog fakulteta. Kroz povijest je ova visokoškolska ustanova nosila razna imena. Zvala se Vrhbosanska visoka teološka škola, zatim Vrhbosanska katolička teologija koja je bila afilirana Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. A od ove godine postali smo prvi bogoslovni fakultet u Bosni i Hercegovini. Naime, nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić je 20. rujna 2008. godine ponovno uputio Kongregaciji za katolički odgoj u Rimu molbu za uzdignuće Vrhbosanske katoličke teologije u Sarajevu na razinu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu. Kongregacija je prihvatile molbu te 21. rujna 2009. godine, dekretom br. 714/2004, osnovala Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu. Ovo je u svakom slučaju velika čast ovoj visokoškolskoj ustanovi, ali je u isto vrijeme i velika odgovornost da još predanije i ozbiljnije radi na promicanju katoličke teološke misli u Bosni i Hercegovini.

Ovo jest u svakom slučaju svečarski broj ovog časopisa, i stoga je radost prvotni osjećaj. No, kao što je život satkan od radosti i tuge, od rađanja i umiranja, tako taj usud prati i našu instituciju. Ovaj broj, kao što smo najavili u prethodnom broju, posvećujemo prvom i dugogodišnjem glavnom uredniku *Vrhbosnensiae*, preč. dr. sc. Marku Josipoviću koji je preminuo 8. svibnja ove godine. Nije dočekao da vidi uzdizanje ove institucije na rang fakulteta, ali se sigurno u nebu raduje zbog tog događaja. Njemu posvećujemo ovaj broj zbog njegova neumornog rada i ljubavi prema *Vrhbosnensii*. Bio je njezin glavni i odgovorni urednik od osnutka pa sve do svoje smrti. Neumorno je radio i priredivao svaki broj, provodeći mnoge dane, a posebno noći, korigirajući pristigle tekstove. Stoga su prva dva članka posvećena njemu, tj. prisjećaju se Marka kao čovjeka i prijatelja, uvijek spremna pomoći i izaći u susret. Treba priznati da je Marko svojim radom zasluzio puno više, no ovo je skroman doprinos i riječ zahvale za sve učinjeno za *Vrhbosnensiu*.

Nakon tih uvodnih tekstova, i ovaj zimski broj donosi uglavnom radove koji su bili prezentirani na kolokviju koji je organizirao Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu 21. studenoga 2009. godine, a koji je obrađivao temu: "Prezbiter u Crkvi i društvu", povodom Svećeničke godine.

Ne treba naglašavati važnost i aktualnost te teme. Kolokvij je „iznjedrio” zanimljive radeve. Jedan je od tih rada (Mateljan) i članak koji govori o svećeništvu kao posredništvu, gdje se pod dogmatskim vidom promatra uloga svećenika, tj. njega kao posrednika između Boga i ljudi. Svećenik mora svoj temelj tražiti u Kristu, s njim se trajno suočavati te postati „providan”, transparentan za Krista. Sljedeći, isto tako veoma zanimljiv rad (Špehar) govori o duhovnoj strani svećeničkog života. Opasnost je da se svećenik „previše posveti” pastoralu, brizi za vjernike, i tako zanemari svoj osobni duhovni rast. Bitni dio pastoralne uprave je osobni svećenikov susret s Kristom u euharistiji i u promišljanju riječi Božje. Uz osobni duhovni rast, svećenik ne smije zanemariti ni socijalno poslanje. Rad prof. Spajića naglašava da je socijalno poslanje integralni dio poslanja Crkve, koje se mora očitovati u svećeničkom propovijedanju, slavljenju euharistije te posebno u brizi i opredijeljenosti za siromašne. I posljednje razmišljanje na temu svećenika (Mršo) pokušava odgovoriti na pitanje što svećenika čini svećenikom, tj. po čemu se on bitno razlikuje od ostalih službi. Siguran sam da će navedena razmišljanja o svećeniku pomoći prije svega prezbiterima da bolje i savjesnije žive svoje poslanje, a isto tako i laicima da se još angažiranije uključe u širenje Božjih djela ovdje na zemlji.

Uz radeve s kolokvija, ovaj broj časopisa donosi i nekoliko drugih tema. Jedna od njih je (Tomašević) tumačenje prispolobe o udovici i sucu iz Lukina evandelja koja želi poučiti o potrebi molitve, vjere i ustrajnosti. Molitva i vjera su sržno povezane; ne može se moliti ako nema vjere, a vjera se gubi ako nema molitve. Časopis donosi i promišljanje o odnosu većine i manjine (Zovkić). Kako se većina odnosi prema manjini i kako vjerski službenici mogu pomoći da se s poštovanjem pristupa manjinskom narodu. Uz taj rad, zanimljivo je i promišljanje o nastanku svijeta (Jozić). Je li on nastao evolucijom, ili stvaranjem? Isključuju li se te dvije stvarnosti i je li „darwinizam” katolicima prihvatljiv? I posljednja tema (Ćelam) koja se može naći u ovom broju *Vrhbosnensiae* jest uloga žene u današnjem društvu, a posebno teologinje. Ima li smisla da žene studiraju teologiju; koliko se teologinjama daje prostora za „djelovanje” i kakve su perspektive u budućnosti? Sve su to pitanja na koja je potrebno tražiti odgovor ili ako se ne može doći do odgovora, svakako ih se barem mora postaviti.

Na kraju se nalazi i redovita rubrika „Recenzija” koja i ovaj put donosi prikaz zanimljivih hrvatskih teoloških izdanja, kao i dvije recenzije knjiga koje su izdane na njemačkom jeziku.

Još jednom vam želimo ugodno čitanje. Nadamo se da će svatko naći nešto za sebe.

Glavni i odgovorni urednik